

**ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է
Հիմնադրամի հոգաբարձուների
խորհրդի 22-08-2023 թ. որոշմամբ
«ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՆԿՈՒԲՍՏՈՐ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ»
Հ Ա Շ Վ Ե Տ Վ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն
հիմնադրամի 2022 թ. գործունեության մասին**

1. Հիմնադրամի՝		
1.1 Լրիվ անվանումը	«ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՆԿՈՒԲՍՏՈՐ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ	
1.2 Գտնվելու վայրը	ԵՐԵՎԱՆ ՆՈՐ ՆՈՐՔ ՆՈՐ ՆՈՐՔ ԹԱՂԱՄԱՍ ԲԱԳՐԵՎԱՆԴԻ 21/1	
1.3 Պետական գրանցման համարը	286.160.04441	
1.4 Պետական գրանցման տարին, ամիսը, ամսաթիվը	2002-01-11	
1.5 ՀՎՀՀ-ն	02561224	
1.6 Հեռախոսը (այդ թվում՝ բջջային)	+(374)11219797	
1.7 Պաշտոնական ինտերնետային կայքը	www.eif-it.com	
1.8 Էլեկտրոնային փոստը	info@eif.am	
2. Հիմնադրի անուն, ազգանուն կամ անվանում՝		
3. Հոգաբարձուների խորհրդի անդամների անուն, ազգանուն՝		
4. Կառավարչի անուն, ազգանուն՝		
Բագրատ Ենգիբարյան		
5. Աշխատակազմում ընդգրկված անձանց քանակը	260	
6. Անձեռնմխելի կապիտալի չափը		
7. Անձեռնմխելի կապիտալի կառավարումից ստացված եկամուտ		
8. Ֆինանսավորման աղբյուրները՝		
8.1 Ֆինանսավորումն ըստ խմբերի	8.2 Ստացված ֆինանսական միջոցների նպատակը	8.3 Չափը
8.1.1 Պետական և համայնքային բյուջեներից դրամական մուտքեր		
	ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն ՀՀ Կառավարության Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտի զարգացման պետական աջակցության 2022 թվականի ծրագիր	13,000,000

	ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն ՀՀ Կառավարության Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտի զարգացման պետական աջակցության 2021 թվականի ծրագիր	11,889,232
8.1.2 Իրավաբանական անձանցից դրամական մուտքեր		
	Համաշխարհային բանկի „Առևտրի խթանման և որակի ենթակառուցվածքի,, վարկային ծրագիր	473,358,930
	ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության (USAID) «Հայաստանյան Աշխատուժի Զարգացման ուղղված միջոցառումներ» ծրագիրն իրականացնելու համար կնքված համար 72011121CA00003 Համագործակցության համաձայնագիր	715,277,073
	Մոնֆակոնեի քաղաքապետարանի «Հայաստանի համագործակցություն» նախագծի ծրագիր	10,733,010
8.1.3 Ֆիզիկական անձանցից դրամական մուտքեր		
9. Հիմնադրի ներդրումը՝		
9.1 Դրամական միջոցներ		
9.2 Գույք	9.2.1 Տեսակը	9.2.2 Արժեքը
10. Նվիրատվություններ/ նվիրաբերությունները		
10.1 Նվիրատուները/նվիրաբերողներն ըստ խմբերի՝	10.2 Նվիրված/նվիրաբերված գույք	
	10.2.1 Տեսակը	10.2.2 Արժեքը
10.1.1 Հայաստանի Հանրապետություն/համայնքներ		
10.1.2 Իրավաբանական անձինք		
10.1.3 Ֆիզիկական անձինք		
11. Իրականացված ծրագրերը՝		
11.1 Ծրագրի անվանումը	11.2 Ծախսված գումարը	
ՀՀ բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարություն ՀՀ Կառավարության Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտի զարգացման պետական աջակցության 2022 թվականի ծրագիր	9,960,534	
Համաշխարհային բանկի „Առևտրի խթանման և որակի ենթակառուցվածքի,, վարկային ծրագիր	385,851,801	

ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության (USAID) «Հայաստանյան Աշխատուժի Զարգացման ուղղված միջոցառումներ (Armenia Workforce Development Activity)» ծրագիրն իրականացնելու համար կնքված No. 72011121CA00003 Համագործակցության համաձայնագիր	580,016,928
Մոնֆակոնեի քաղաքապետարանի «Հայաստանի համագործակցություն» նախագծի ծրագիր	6,986,783
12. Ֆինանսական տարում օգտագործված միջոցների ընդհանուր չափը	2,102,956,391
13. Կանոնադրական նպատակների իրականացմանն ուղղված ծախսերի չափը	2,102,956,391

Նշումներ՝

Ֆինանսական հաշվետվություններն ու ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ աուդիտն իրականացնող անձի (աուդիտորի) եզրակացությունը՝ 29 էջերից:
էջերի քանակը

Հիմնադրամի տնօրեն _____
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

Գլխավոր հաշվապահ _____
ստորագրությունը, անունը, ազգանունը

**«Ձեռնարկությունների ինկուբատոր» հիմնադրամ
Ֆինանսական հաշվետվություններ
31 դեկտեմբեր 2022թ.**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Ֆինանսական հաշվետվություններ	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

28.06.2023 թ.

N 022315

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ

**«Բեյքեր Թիլլի Արմենիա» ՓԲԸ
Գլխավոր տնօրեն**

Վ. Գևորգյան

ԱՆԿԱԽ ԱՌԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

**«Ձեռնարկությունների ինկուբատոր»
Հիմնադրամի Հոգաբարձուների խորհրդին**

Կարծիք

Մեր կողմից իրականացվել է «Ձեռնարկությունների ինկուբատոր» Հիմնադրամի (Հիմնադրամ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, որոնք ներառում են 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, զուտ ակտիվներում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Հիմնադրամի՝ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Հիմնադրամից՝ համաձայն Հաշվապահների միջազգային դաշնության պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի (ՀՄԴ-ի Վարքագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում կիրարեղի՝ ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ վարքագծի պահանջների, և մենք կատարել ենք վարքագծի նկատմամբ մեր մյուս պարտականությունները՝ այդ պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանք

Ընկերության 2021թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորի կողմից, որը 2022թ-ի հունիսի 28-ին տրված եզրակացությամբ արտահայտել է չձևավորված կարծիք:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Հիմնադրամի ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար: Այդ նպատակով ղեկավարությունը սահմանում է անհրաժեշտ վերահսկողության համակարգ, որը թույլ է տալիս պատրաստել Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվություններ, որոնք գերծ են խարդախության կամ սխալի արդյունքում էական խեղաթյուրումից:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս, ղեկավարությունը պատասխանատու է Հիմնադրամի՝ անընդհատ գործելու հնարավորությունը գնահատելու, անընդհատ գործելուն առնչվող հարցերը բացահայտելու, ինչպես նաև գործունեության անընդհատության ենթադրության վրա հիմնված հաշվառում վարելու համար, քանի դեռ ղեկավարությունը չի նախատեսում լուծարել Հիմնադրամը կամ դադարեցնել դրա գործունեությունը, կամ չունի իրատեսական այլընտրանք, բացի նշվածներից:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձինք պատասխանատու են Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման գործընթացը վերահսկելու համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիքներ՝ խարդախությունների կամ սխալների հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրումներից գերծ լինելու վերաբերյալ, ինչպես նաև ներկայացնել աուդիտորի եզրակացություն, որը կներառի մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր աստիճանի հավաստիացում է, սակայն այն երաշխիք չի հանդիսանում, որ ԱՄՍ համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այդպիսիք կան: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե ակնկալվում է, որ դրանք առանձին-առանձին կամ միասին վերցրած կարող են ազդել այս ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ դրանց հիման վրա կայացրած տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համապատասխան իրականացվող աուդիտի շրջանակներում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածամտություն ամբողջ աուդիտի ընթացքում: Բացի այդ, մենք.

- Բացահայտում և գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին ուղղված աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում բավականաչափ ու համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

ADVISORY • ASSURANCE • ACCOUNTING • TAX

Baker Tilly Armenia CJSC is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.

Խարդախության արդյունք հանդիսացող էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով առաջացած խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, փաստաթղթերի կեղծում, միտումնավոր բացթողումներ, կեղծ հայտարարությունների տրամադրում կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:

- Պատկերացում ենք կազմում աուդիտին առնչվող ներքին վերահսկողության վերաբերյալ, որպեսզի մշակենք համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ Հիմնադրամի ներքին վերահսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճությունը, ինչպես նաև ղեկավարության կատարած հաշվապահական գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների հիման վրա հետևություն ենք անում, թե արդյոք առկա է իրադարձությունների կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը ակրող է էական կասկած առաջացնել Հիմնադրամի անընդհատ գործելու հնարավորության վերաբերյալ: Եթե մենք գալիս ենք եզրահանգման, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ եթե նման բացահայտումները պատշաճ կերպով ներկայացված չեն, մենք պետք է ձևավորենք կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա իրադարձությունները կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել նրան, որ Հիմնադրամը կորցնի իր անընդհատ գործելու կարողությունը:
- Գնահատում ենք ընդհանուր առմամբ ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները և արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են դրանց հիմքում ընկած գործարքներն ու իրադարձությունները այն ձևով, որն ապահովում է ճշմարիտ ներկայացումը:
- Ձեռք ենք բերում բավականաչափ համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ Հիմնադրամի ներսում ընկերությունների կամ ձեռնարկատիրական գործառնությունների ֆինանսական տեղեկատվության վերաբերյալ, որպեսզի արտահայտենք կարծիք ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ: Մենք պատասխանատու ենք աուդիտն իրականացնելու և դրա ընթացքում այն ուղղորդելու և վերահսկելու համար: Մենք լիովին պատասխանատու ենք մեր արտահայտած կարծիքի համար:

Այլ հարցերի հետ մեկտեղ, մենք հաղորդակցում ենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց հետ աուդիտի պլանավորած շրջանակների և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված էական թերացումների վերաբերյալ, որոնք ներառում են աուդիտի ընթացքում մեր կողմից բացահայտված ներքին վերահսկողության կարևոր թերությունները:

Աուդիտոր

Շ. Թաշչյան
28.06.2023թ.

**«Ջեռնարկությունների ինկուբատոր» հիմնադրամի
Ֆինանսական հաշվետվություններ
31 դեկտեմբեր 2022թ.**

'000 դրամ

	Ծանոթ.	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
Ակտիվ			
Հիմնական միջոցներ	6	816,797	886,184
Ոչ նյութական ակտիվներ	7	3,762	1,502
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	20	4,292	3,240
Կանխավճարներ ոչ ընթացիկ ակտիվների ձեռքբերման համար		1,600	1,600
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		826,451	892,526
Պաշարներ			
Պաշարներ	8	23,543	16,031
Առևտրային և այլ դերիտորական պարտքեր		56,631	35,971
Կանխավճարներ պաշարների և ծառայությունների համար		7,310	331
Շահութահարկի գծով ընթացիկ հարկային ակտիվ	13	15,495	976
Այլ ընթացիկ հարկային ակտիվներ	13	6,184	533
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	9	553,910	575,365
Այլ ընթացիկ ակտիվներ		2,806	480
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		665,879	629,687
Ընդամենը ակտիվներ		1,492,330	1,522,213
Պարտավորություններ			
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհների ոչ ընթացիկ մաս	10	481,168	591,019
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		481,168	591,019
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Ակտիվներին վերաբերող շնորհների ընթացիկ մաս	10	229,947	200,418
Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ	11	46,676	42,075
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	12	396,147	403,953
Այլ ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	13	95,150	70,180
Աշխատավարձի և այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտավորություն		22,807	16,511
Ստացված կանխավճարներ		49,199	9,666
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		839,926	742,803
Ընդամենը պարտավորություններ		1,321,094	1,333,822
Պահուստային կապիտալ			
Կուտակված արդյունք		171,236	188,391
Ընդամենը գույք ակտիվներ		171,236	188,391

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2023 թվականի հունիսի 28-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից :

/Տնօրեն Բագրատ Ենգիբարյան

Գլխավոր հաշվապահ Լիլիթ Մամիկոնյան

**«Ձեռնարկությունների ինկուբատոր» հիմնադրամի
Ֆինանսական հաշվետվություններ
31 դեկտեմբեր 2022թ.**

‘000 դրամ

	Ծանոթ.	2022թ.	2021թ.
Ընորհներից եկամուտ	14	1,200,850	808,625
Ծառայությունների մատուցումից հասույթ	15	836,113	737,382
Ծրագրերի գծով ծախսեր	16	(1,200,850)	(808,625)
Մատուցված ծառայությունների ինքնարժեք	17	(737,729)	(591,188)
Համախառն շահույթ		98,384	146,194
Վարչական ծախսեր	18	(99,113)	(102,741)
Այլ եկամուտներ		3,142	33,276
Այլ ծախսեր		(13,682)	(28,991)
Գործառնական (վնաս)/շահույթ		(11,269)	47,738
Տոկոսային եկամուտներ	19	1,866	741
Հիմնական միջոցների վաճառքից (օտարումից) եկամուտներ		1,667	750
Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս		(7,889)	(4,029)
(Վնաս)/շահույթ մինչև հարկումը		(15,625)	45,200
Շահութահարկի գծով ծախս	20	(1,530)	(11,181)
Տարվա (վնաս)/շահույթ		(17,155)	34,019
Այլ համապարփակ եկամուտ		-	-
Ընդամենը համապարփակ արդյունք		(17,155)	34,019

**«Ձեռնարկությունների ինկուբատոր» հիմնադրամի
Ֆինանսական հաշվետվություններ
31 դեկտեմբեր 2022թ.**

‘000 դրամ

	Պահուստային կապիտալ	Կուտակված արդյունք	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	2,052	155,887	157,939
Տարվա շահույթ	-	34,019	34,019
Ընդամենը տարվա համապարփակ արդյունք	-	34,019	34,019
Ապահանջված դուստր ընկերության արդյունք	(2,052)	(1,515)	(3,567)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	-	188,391	188,391
Տարվա վնաս	-	(17,155)	(17,155)
Ընդամենը տարվա համապարփակ արդյունք	-	(17,155)	(17,155)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ		171,236	171,236

‘000 դրամ

	2022թ.	2021թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Որպես շնորհներ ստացված դրամական միջոցներ	1,330,783	649,489
Ծառայությունների մատուցումից և ապրանքների մատակարարումից ստացված դրամական միջոցներ	1,029,048	948,440
Վճարումներ մատակարարներին	(1,634,136)	(809,073)
Վճարումներ աշխատակիցներին	(245,490)	(205,507)
Վճարումներ բյուջե, բացառությամբ շահութահարկի	(361,974)	(299,904)
Վճարված շահութահարկ	(17,100)	(5,945)
Այլ մուտքեր	2,678	16,181
Գործառնական գործունեությունից դրամական գույտ հոսքեր	103,809	293,681
Ներդրումային գործունեությունից դրամական հոսքեր		
Հիմնական միջոցների ձեռքբերումների գծով վճարումներ	(114,866)	(11,397)
Ներդրման հետզնումից մուտք	-	15,424
Տոկոսային եկամտի ստացում	1,866	741
Ներդրումային գործունեությունից դրամական գույտ հոսքեր	(113,000)	4,768
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական հոսքեր	-	-
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գույտ (նվազում)/ան	(9,191)	298,449
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամանակահատվածի սկզբի դրությամբ	575,365	297,440
Ապանանաչված դուստր ընկերության դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակահատվածի սկզբի դրությամբ	-	(16,762)
<i>Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա</i>	(12,264)	(3,762)
Դրամական միջոցների համարժեքները տարեվերջի դրությամբ(ծնթգ. 9)	553,910	575,365

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1. Նկարագիր և գործունեություն

«Ձեռնարկությունների ինկուբատոր» հիմնադրամը (այսուհետ՝ հիմնադրամ) հիմնադրվել է 2002թ. Համաշխարհային բանկի «Ձեռնարկությունների ինկուբատոր» ծրագրի շրջանակում և աջակցում է Հայաստանում տեղեկատվական և բարձր տեխնոլոգիաների աճին՝ ստեղծելով նպաստավոր միջավայր նորարարության զարգացման, տեխնոլոգիաների կատարելագործման և ընկերությունների ընդլայնման համար:

Հիմնադրամը ծառայում է որպես հաղորդակցման հանգույց ոլորտում գործող բոլոր կառույցների համար՝ համատեղելով և համախմբելով բոլորի ջանքերը ՏՏ/ԲՏ ոլորտում գերազանցության հասնելու համար :

Հիմնադրամը ունեցել է մեկ դուստր կազմակերպություն՝ «Բիզնես Դիվելոպմենթ Ընվայզրըս» ՓԲԸ (100% բաժնեմաս), որը ստեղծվել է հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի 28.12.2006թ որոշմամբ:

«Բիզնես Դիվելոպմենթ Ընվայզրըս» ՓԲԸ-ի կանոնադրական կապիտալը ամբողջությամբ պատկանել է հիմնադրամին:

«Բիզնես Դիվելոպմենթ Ընվայզրըս» ՓԲԸ դուստր ընկերությունը, համաձայն ընկերության միակ բաժնետիրոջ՝ Հիմնադրամի 03.03.2021թ. որոշման, լուծարվել է: Դուստր ընկերության պահուստային կապիտալի 2,052 հազ. ՀՀ դրամ գումարը, ինչպես նաև ընկերության հաշվին առկա այլ միջոցները փոխանցվել են Հիմնադրամին՝ որպես կանոնադրական կապիտալի գումարի վերադարձ 2021թ. ընթացքում:

Հիմնադրամի հիմնական գործունեությունն է բիզնեսի զարգացման և խորհրդատվական ծառայությունների մատուցումը:

Հիմնադրամն իրականացնում է ծրագրեր, որոնք իրականացվում են մի շարք կազմակերպությունների ֆինանսավորմամբ, ինչպիսիք են Համաշխարհային Բանկը, ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալությունը, Հայաստանի Հանրապետության Բարձր տեխնոլոգիաների նախարարությունը, Միջազգային համագործակցության գերմանական ընկերակցությունը և այլն:

Աշխատակիցների միջին ցուցակային թվաքանակը, 2022թ. 73 անձ է, իսկ 2021թ.՝ 67:

Իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Բագրևանդի 21/1, Շենք՝ Ինժեներական քաղաք Պլազա, որտեղ տեղակայված է վարչական գրասենյակը:

1.2. Կորպորատիվ կառուցվածք

Հիմնադրամի բարձրագույն կառավարման մարմինը Հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհուրդն է: Հիմնադրամի ընթացիկ գործունեությունը ղեկավարում է Հիմնադրամի տնօրենը:

1.3. ՖՀՄՍ-ներին համապատասխանությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտներին (ՖՀՄՍ) համապատասխան:

2. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

ՀՀ արժույթը ՀՀ դրամն է, որը հիմնադրամի ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ցույց է տրված հազար դրամներով՝ առանց ստորակետից հետո տասնորդական նիշի:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համառոտ նկարագիրը

3.1. Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ հիմնական միջոցների: Մովորաբար սկզբնական արժեքը հիմնված է ակտիվի դիմաց տրված հատուցման իրական արժեքի վրա:

3.2. Ֆինանսական հաշվետվությունների կազմը

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված են՝

ա) ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն՝ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են առանձին դասակարգմամբ:

բ) շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին մեկ հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար: Հիմնադրամը ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում ճանաչված ծախսերի բաժանումը (վերլուծումը)՝ օգտագործելով դրանց գործառույթի վրա հիմնված դասակարգումը:

գ) սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար:

դ) դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն՝ տվյալ ժամանակաշրջանի համար: Գործառնական գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի մասին տեղեկատվությունը ներկայացվում է՝ օգտագործելով ուղղակի մեթոդը: Վճարված տոկոսները դասակարգվում են որպես ֆինանսավորման, ստացված տոկոսներն ու շահաբաժինները՝ որպես ներդրումային գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքեր: Վճարված հարկերը դասակարգվում են որպես գործառնական գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքեր:

ե) ծանոթագրություններ, որոնք բաղկացած են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համառոտ նկարագրից և այլ բացատրական տեղեկատվությունից:

Ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտվում է ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր գումարների՝ նախորդ ժամանակաշրջանի (նախորդ տարի) համադրելի տեղեկատվությունը: Երբ Հիմնադրամը իր ֆինանսական հաշվետվություններում փոփոխում է հոդվածների ներկայացումը կամ դասակարգումը, ապա վերադասակարգում է համադրելի գումարները, բացի այն դեպքերից, երբ վերադասակարգումն անիրագործելի է:

3.3. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցի յուրաքանչյուր (հիմնական) բաղկացուցիչ (առանձնացնելի միավոր), որի սկզբնական արժեքը հիմնական միջոցի ամբողջ արժեքում էական է, կամ ունի տնտեսական օգուտների սպառման նշանակալիորեն տարբեր մոդել, կամ ունի նշանակալիորեն տարբեր օգտակար ծառայություն, հաշվառվում է որպես առանձին միավոր:

Հիմնական միջոցի միավորի սկզբնավորման արժեքը բաշխում է ըստ դրա հիմնական բաղադրիչների: Հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչները առանձնացնելուց հետո հիմնական միջոցի միավորի մնացած մասը ևս հաշվառվում է որպես հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչ (հիմնական միջոցի միավորի մնացորդային հիմնական բաղադրիչ): Որպես հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչ առանձին հաշվառվում է նաև հիմնական միջոցի միավորի անսարքությունների առկայության վերաբերյալ կանոնավոր լայնածավալ ստուգումների իրականացման ծախսումները (արժեքը), ինչպես նաև հիմնական միջոցի միավորի կանոնավոր լայնածավալ կապիտալ վերանորոգումների ծախսումները (արժեքը):

Հիմնական միջոցի միավորի հիմնական բաղադրիչները հիմնական միջոցի միավորի կազմում հաշվառվում են առանձին:

Չափումը ճանաչման պահին

Հիմնական միջոցի միավորը, որը կարող է ճանաչվել որպես ակտիվ, պետք է չափվի իր սկզբնական արժեքով, որը ճանաչման ամսաթվի դրությամբ անհապաղ վճարման գնի համարժեքն է: Երբ վճարումը վճարման նորմալ պայմաններով նախատեսված ժամկետից հետաձգվում է, անհապաղ վճարման գնի համարժեքի և ընդհանուր վճարումների տարբերությունը ճանաչվում է որպես տոկոսային ծախս՝ հետաձգված ժամկետի ընթացքում, բացառությամբ եթե նշված տոկոսային ծախսումը կապիտալացվում է:

Սկզբնական արժեքի տարբեր են, մասնավորապես՝ գնման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, ակտիվը համապատասխան վայր հասցնելու և ղեկավարության նախանշած նպատակներով օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ ուղղակիորեն կապված ցանկացած ծախսում: Գործարկման և նման նախաարտադրական ծախսումները հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքում չեն ներառվում: Սկզբնական արժեքը որոշելիս առևտրային զեղչերը և արտոնությունները հանվում են:

Չափումը նանասումից հետո

Հիմնական միջոցների միավորները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստը:

Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների բոլոր դասերի նկատմամբ կիրառվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունը որոշելիս հաշվի են առնվում հետևյալ գործոնները.

- ա) ակտիվի ենթադրվող օգտագործելիությունը,
- բ) ակնկալվող ֆիզիկական մաշվածությունը,
- գ) տեխնիկական հնացածությունը,
- դ) հիմնական միջոցի օգտագործման իրավական կամ նման այլ սահմանափակումներ:

Հիմնադրամը հիմնական միջոցների նկատմամբ կիրառում է հետևյալ օգտակար ծառայությունները.

Վարձակալված գույքի գծով կապիտալացված ծախսումներ	20 տարի
Մեքենաներ և սարքավորումներ	5 տարի
Արտադրատնտեսական գույք, գործիքներ	5 տարի
Հաշվողական և համակարգչային տեխնիկա	3 տարի
Այլ հիմնական միջոցներ	8 տարի

Հողամասը ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայություն, հետևաբար դրա համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Ակտիվի մաշվածությունը սկսում է հաշվարկվել, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, այսինքն՝ երբ այն գտնվում է այնպիսի վայրում և վիճակում, որն անհրաժեշտ է՝ դեկլարության նախանշած նպատակով այն օգտագործելու համար: Ակտիվի մաշվածության հաշվարկումը դադարում է ակտիվի՝ ՖՀՄՄ 5-ի համաձայն որպես վանառքի համար պահվող դասակարգվելու (կամ որպես վանառքի համար պահվող դասակարգված օտարման խմբում ներառվելու) և ակտիվն ապանանաչելու ամսաթվերից ամենավաղով:

Հետագա ծախսումներ

Հիմնական միջոցի միավորին վերաբերող հետագա ծախսումներն ավելացվում են դրա հաշվեկշռային արժեքին (կապիտալացվում են), եթե այդ ծախսումները բավարարում են ճանաչման չափանիշները: Մասնավորապես, հիմնական միջոցի միավորի վրա նոր մասի ավելացման, կամ հիմնական միջոցի միավորի մի մասի պարբերաբար փոխարինման ծախսումները ավելացվում է հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքին (կապիտալացվում է): Հիմնական միջոցների փոխարինվող մասերը ենթակա են ապանանաչման: Ամենօրյա սպասարկման ծախսումները չեն ավելացվում հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքին (չեն կապիտալացվում):

Ապանանաչում

Հիմնական միջոցի միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ապանանաչվի, երբ՝

- ա) այն օտարվում է, կամ
- բ) ապագա ոչ մի տնտեսական օգուտ չի ակնկալվում դրա օգտագործումից կամ օտարումից:

3.4. Ոչ նյութական ակտիվներ

Չափումը նանասման պահին

Ոչ նյութական ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով:

Ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է՝

- ա) դրա գնման գինը՝ ներառյալ ներկրման տուրքերն ու գնման չփոխհատուցվող հարկերը՝ առևտրային գեղչերը և արտոնությունները հանելուց հետո.

բ) ակտիվն իր նպատակային օգտագործման վիճակին բերելու հետ կապված ցանկացած ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները:

Հետագա չափում

Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվը հաշվառվում է իր սկզբնական արժեքով (հաշվի առած հետագա ավելացվող ծախսումները)՝ հանած ցանկացած կուտակված ամորտիզացիա և ցանկացած կուտակված արժեզրկումից կորուստ:

Ամորտիզացիա

Ամորտիզացիան պետք է հաշվարկվի այն պահից, երբ ակտիվը մատչելի է օգտագործման համար՝ հետևյալ օգտակար ծառայությունից ելնելով.

- Համակարգչային ծրագիր՝ 5 տարի
- Լիցենզիաներ՝ 1-10 տարի

Ոչ նյութական ակտիվի մնացորդային արժեքը գնահատվում է զրո, իսկ ամորտիզացիայի հաշվարկման կիրառվող մեթոդն է գծային մեթոդը:

3.5. Ակտիվների արժեզրկում

Սույն պարագրաֆի դրույթները վերաբերում են հիմնական միջոցներին, ոչ նյութական ակտիվներին:

Հիմնադրամը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատում է՝ առկա է արդյոք որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Եթե առկա է որևէ այդպիսի հայտանիշ, ապա Հիմնադրամը գնահատում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը:

Եթե առկա է որևէ հայտանիշ, ըստ որի՝ ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել, ապա փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է առանձին ակտիվի համար: Եթե հնարավոր չէ գնահատել առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը, Հիմնադրամը որոշում է այն դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը (ակտիվի դրամաստեղծ միավոր):

Արժեզրկումից կորստի ճանաչում

Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև դրա փոխհատուցվող գումարը այն և միայն այն դեպքում, եթե ակտիվի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է, քան դրա հաշվեկշռային արժեքը: Այդ նվազումն իրենից ներկայացնում է արժեզրկումից կորուստ:

Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված գումարով: Վերագնահատված ակտիվի արժեզրկումից ցանկացած կորուստ դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Արժեզրկումից կորստի հակադարձում

Արժեզրկումից կորստի հակադարձմանը վերագրելի ակտիվի ավելացած հաշվեկշռային արժեքը չպետք է գերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան ամորտիզացիայի կամ մաշվածության), եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի գծով արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

Ակտիվի, բացառությամբ գուդվիլի, գծով արժեզրկումից կորստի հակադարձումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ երբ ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով: Վերագնահատված ակտիվի արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

3.6. Պաշարներ

Պաշարները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և իրացման գուտ արժեքի նվազագույնով: Պաշարների սկզբնական արժեքը հիմնված է միջին կշռված արժեքի մեթոդի վրա և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, տրանսպորտային ծախսումները, մաքսային վճարները, ինչպես նաև պաշարները ներկա գտնվելու վայր և ներկա վիճակի բերելու հետ կապված ծախսումները:

Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ենթադրվող գինն է՝ հանած համալրման ենթադրվող ծախսումները և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ենթադրվող ծախսումները:

Պաշարների կազմում հաշվառվում են Հայ-հնդկական ՏՀՏ գերազանցության կենտրոնի կողմից կազմակերպվող դասընթացների և սեմինարների մասնակիցներին տրամադրելու նպատակով Հնդկաստանի կառավարությունից ստացված գրքերը:

3.7. Ֆինանսական գործիքներ

Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

Հիմնադրամի դեբիտորական պարտավորությունները, փոխառությունները և դրամական միջոցները ու դրանց համարժեքները հանդիսանում են ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ:

Հիմնադրամը դեբիտորական պարտքերը, փոխառությունները և դրամական միջոցները ու դրանց համարժեքները սկզբնապես ճանաչում է դրանց առաջացման օրը:

Հիմնադրամն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի ստացման պայմանագրային իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Մասնակցությունը փոխանցված ակտիվում, որն առաջացել կամ պահպանվել է Հիմնադրամի կողմից, ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլելով զուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև՝ հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

Ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչման պահին իրենց հետագա չափումից կախված դասակարգվում են որպես՝

- ամորտիզացվող արժեքով չափվող.
- Շահույթ կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող.
- այլ համապարփական եկամտի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվների սկզբնական դասակարգումը կախված է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրից և հիմնադրամի դրանց կառավարման բիզնես մոդելից:

Հիմնադրամի ֆինանսական ակտիվները չափվում են ամորտիզացվող արժեքով:

Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ

Հիմնադրամի կրեդիտորական պարտավորությունները հանդիսանում են ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունները և սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ դրանց առաջացման օրը:

Հիմնադրամն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում կամ ուժը կորցնում է:

Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում իրական արժեքով՝ հանած գործարքին ուղղակիորեն վերագրելի բոլոր ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

3.8. Վարձակալություն. որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին Հիմնադրամը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը՝ որի դրությամբ վարձատուն հիմքում ընկած ակտիվը դարձնում է մատչելի վարձակալի օգտագործման համար:

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին Հիմնադրամը չափում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնական արժեքով:

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին Հիմնադրամը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը՝ այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք դեռևս չեն վճարվում այդ ամսաթվին:

Վարձավճարները գեղջվում են՝ կիրառելով վարձակալի վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել: Եթե այդ դրույքը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել, վարձակալը պետք է կիրառի վարձակալի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Հիմնադրամը ներկայացնում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները՝ այլ ակտիվներից առանձին և վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններից առանձին:

Հիմնադրամը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների նկատմամբ կիրառում է հաշվառման պարզեցված մոտեցումներ և չի ճանաչում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ:

Հիմնադրամը կարճաժամկետ և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների գծով վարձավճարները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչում է որպես ծախս (ծախսում) գծային հիմունքով:

3.9. Ծառայությունների մատուցումից հասույթ

Ծառայությունների մատուցումից հասույթը ճանաչվում է, երբ (կամ այնքանով, որքանով) Հիմնադրամը կատարում (բավարարում) է կատարման պարտականությունը՝ խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը (այսինքն՝ ակտիվը) փոխանցելով գնորդին:

Հիմնադրամի կողմից մատուցվող ծառայություններից առաջացնում է ժամանակի ընթացքում կատարվող պարտականություններ: Յուրաքանչյուր կատարման պարտականության համար Հիմնադրամը ճանաչում է ժամանակի ընթացքում հասույթը՝ չափելով այդ կատարման պարտականության ամբողջությամբ կատարման առաջընթացը (աստիճանը):

3.10. Ծնորհներ

Դոնոր կազմակերպություններից ստացված միջոցների հաշվառումն իրականացվում է ՀՀՄՍ 20 Պետական շնորհներ ստանդարտի հիման: Ծնորհները կազմակերպությունների և պետական մարմինների կողմից ռեսուրսների փոխանցումներն են Հիմնադրամին՝ Հիմնադրամի գործառնական գործունեությանը վերաբերող որոշակի պայմաններին անցյալում կամ ապագայում համապատասխանության դիմաց: Հիմնադրամի ակտիվները ֆինանսավորվում են շնորհներով, որոնք կարող են նաև փոխանցվել ոչ դրամային ակտիվի տեսքով: Ոչ դրամային ակտիվների տեսքով ստացված վերաբերող շնորհները ներկայացվում են իրենց անվանական արժեքով:

Հիմնադրամը ճանաչում է ակտիվներին վերաբերող շնորհները՝ որպես հետաձգված եկամուտ, որը ամորտիզացվում է ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում: Հետաձգված եկամուտը սովորաբար դասակարգվում է որպես ոչ ընթացիկ պարտավորություններ: Այն մասը, որը հաջորդ տարի պետք է ճանաչվի եկամուտ, ներկայացվում է ընթացիկ պարտավորություններում:

Հիմնադրամը ներկայացնում է եկամուտներին վերաբերող շնորհները՝ օգտագործելով համախառն մոտեցումը:

3.11. Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են համապատասխան ֆունկցիոնալ արժույթների գործարքների օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների գծով արտարժույթի փոխարկումից օգուտը կամ վնասը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթի ամորտիզացված արժեքի՝ ճշգրտված ժամանակաշրջանի ընթացքում արդյունավետ տոկոսի և վճարումների գծով, և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված արտարժույթի ամորտիզացված արժեքի միջև տարբերությունն է:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերա-հաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Փոխարկման հետևանքով առաջացած արտարժույթային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթ կամ վնասում՝ բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքների գծով փոխարժեքային տարբերությունների, որոնք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

3.12. Ծահութահարկ

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Այլ տեղեկատվության բացակայության դեպքում Հիմնադրամը կիրառում է 18% դրույք՝ հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների և օգտագործվող նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն գեղջվում (դիսկոնտավորվում):

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է: Հիմնադրամը նվազեցնում է հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքն այն չափով, որքանով որ այլևս հավանական չէ, որ կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել: Ցանկացած այդպիսի նվազեցում վերականգնվում է այն չափով, որքանով որ հավանական է դառնում բավարար հարկվող շահույթի ստացումը:

Եկամուտ կամ ծախս ներկայացում

Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս և ներառվեն տվյալ ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի մեջ, բացառությամբ հարկի այն մասի, որոնք վերաբերում են այն հոդվածներին, որոնք, նույն կամ տարբեր ժամանակաշրջանում, ճանաչված են՝

ա) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում՝ պետք է ճանաչվեն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

բ) ուղղակիորեն սեփական կապիտալում՝ պետք է ճանաչվեն ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Հիմնադրամը շահույթ կամ վնասի, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի և սեփական կապիտալի հոդվածները ներկայացնում է՝ հանելով համապատասխան հարկային հետևանքները:

3.13. Իրական արժեքի չափում

Սովորաբար իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին գործարքի գինն է: Երբ ակտիվը ձեռք է բերվում կամ պարտավորությունը ստանձնվում է այդ ակտիվի կամ պարտավորության փոխանակման գործարքում, գործարքի գինն այն գինն է, որը վճարվել է ակտիվը ձեռք բերելու համար կամ ստացվել է պարտավորությունը ստանձնելու համար (մուտքի գին): Հակառակ դրան, ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքն այն գինն է, որը կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվի պարտավորությունը փոխանցելու համար (ելքի գին):

Գնահատման մեթոդներ

Հիմնադրամը օգտագործում է գնահատման մեթոդներ, որոնք տեղին են տվյալ հանգամանքներում և որոնց համար բավարար տվյալներ կան իրական արժեքը չափելու համար՝ առավելագույնին հասցնելով համապատասխան (տեղին) դիտելի ելակետային տվյալների օգտագործումը և նվազագույնին հասցնելով ոչ դիտելի ելակետային տվյալների օգտագործումը:

Օգտագործվող գնահատման մեթոդներն են՝ շուկայական մոտեցումը, ծախսային մոտեցումը և եկամտային մոտեցումը:

Իրական արժեքի հիերարխիա

Իրական արժեքի հիերարխիայում ամենաբարձր առաջնահերթությունը տրվում է նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկայում գնանշված (չճշգրտվող) գներին (1-ին մակարդակի տվյալներ), իսկ ամենացածրը՝ ոչ դիտելի տվյալներին (3-րդ մակարդակի տվյալներ): 2-րդ մակարդակի ելակետային տվյալներն այն տվյալներն են, բացառությամբ 1-ին մակարդակում ներառվող գնորոշվող գներից, որոնք ուղղակի կամ անուղղակիորեն դիտելի են ակտիվի կամ պարտավորության համար:

4. Հաշվապահական կարևոր դատողությունները և գնահատման անորոշության հիմնական աղբյուրները

ՖՀՄՄ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմումը դեկլարությունից պահանջում է կատարել դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք նշանակալի ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա: Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները վերանայվում են:

Անընդհատության հիմունք. Ղեկավարությունը պատրաստել է սույն ֆինանսական հաշվետվությունները անընդհատության հիմունքի հիման վրա: Ղեկավարության այս դատողությունները հիմնված են Հիմնադրամի ֆինանսական վիճակի, ընթացիկ պլանների, շահութաբերության և ֆինանսական ռեսուրսների մատչելիության, ինչպես նաև Հիմնադրամի սպազա գործունեության նկատմամբ մակրոտնտեսական վերջին փոփոխությունների ազդեցության վերլուծության հիման վրա:

Օգտակար ծառայություն (ծանոթ. 6). Ծենքերի օգտակար ծառայությունը գնահատվել է՝ հաշվի առնելով ենթադրվող օգտագործելիությունը: Օգտակար ծառայության մեծ ժամկետը, սպազա գործունեության նկատմամբ մակրոտնտեսական փոփոխությունները, շուկայի փոփոխությունները կարող են ազդեցություն թողնել գնահատումների վրա:

5. Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել:

Հիմնադրամը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը: Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Հիմնադրամի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Հիմնադրամի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև:

- Ֆինանսական հաշվետվությունների հայեցակարգային հիմունքներին հղումներ (ՖՀՄՄ 3-ի փոփոխություններ) –
- ՖՀՄՄ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» և ՖՀՄՄ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» փոփոխություններ –
- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում (ՀՀՄՄ 1-ի և ՖՀՄՄ վերաբերյալ գործնական առաջարկներ 2-ի փոփոխություններ):

6. Հիմնական միջոցներ

<i>‘000 դրամ</i>	<i>Կապիտալացված ծախսումներ</i>	<i>Համակարգչային տեխնիկա</i>	<i>Տրանսպորտային միջոցներ</i>	<i>Արտադրական գույք, տնտեսական գույք, գործիքներ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք					
01 հունվար 2021թ.	8,333	2,236,398	51,609	716,699	3,013,039
Ձեռքբերում	2,540	474,012	-	8,646	485,198
Օտարում/Դուրսգրում	-	(4,893)	-	(3,161)	(8,054)
31 դեկտեմբեր 2021թ.	10,873	2,705,517	51,609	722,184	3,490,183
Ձեռքբերում	-	120,643	-	53,037	173,680
Օտարում/Դուրսգրում	-	(21,398)	-	(4,852)	(26,250)
31 դեկտեմբեր 2022թ.	10,873	2,804,762	51,609	770,369	3,637,613
Կուտակված մաշվածություն					
01 հունվար 2021թ.	707	1,630,583	48,031	676,175	2,355,496
Տարեկան մաշվածություն	467	227,620	3,578	24,009	255,674
Օտարում/Դուրսգրում	-	(4,533)	-	(2,638)	(7,171)
31 դեկտեմբեր 2021թ.	1,174	1,853,670	51,609	697,546	2,603,999
Տարեկան մաշվածություն	544	236,368	-	5,595	242,507
Օտարում/Դուրսգրում	-	(21,398)	-	(4,292)	(25,690)
31 դեկտեմբեր 2022թ.	1,718	2,068,640	51,609	698,849	2,820,816
Հաշվեկշռային արժեք					
31 դեկտեմբեր 2021թ.	9,699	851,847	-	24,638	886,184
31 դեկտեմբեր 2022թ.	9,155	736,122	-	71,520	816,797

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Հիմնադրամը գրավադրված հիմնական միջոցներ չունի:

Կապիտալ ծախսումներն իրենցից ներկայացնում են վարձակալված տարածքների վրա իրականացված կապիտալ բնույթի ծախսումները, որոնցից ակնկալվում է ստանալ տնտեսական օգուտներ հետագա ժամանակաշրջաններում:

Մաշվածություն

‘000 դրամ

	<i>Ծանոթ.</i>	2022թ.	2021թ.
Վարչական և ընդհանուր ծախսեր		32,317	15,786
Ծրագրերի գծով ծախսումներ		210,190	239,888
		242,507	255,674

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 2,411,995 հազար դրամ սկզբնական արժեքով հիմնական միջոցներ հաշվառվում են զրո հաշվեկշռային արժեքով (2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,757,719 հազար դրամ):

7. Ոչ նյութական ակտիվներ

<i>‘000 դրամ</i>	<i>Համակարգչա-յին ծրագրեր</i>	<i>Լիցենզիաներ, սպրանքանիշեր և այլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք			
01 հունվար 2021թ.	138,740	20,677	159,417
Չեղբերում	-	4,478	4,478
31 դեկտեմբեր 2021թ.	138,740	25,155	163,895
Չեղբերում	3,761	4,582	8,343
31 դեկտեմբեր 2022թ.	142,501	29,737	172,238
Կուտակված ամորտիզացիա			
01 հունվար 2021թ.	128,812	18,839	147,651
Տարեկան ամորտիզացիա	9,919	4,823	14,742
31 դեկտեմբեր 2021թ.	138,731	23,662	162,393
Տարեկան ամորտիզացիա	10	6,073	6,083
31 դեկտեմբեր 2022թ.	138,741	29,735	168,476
Հաշվեկշռային արժեք			
31 դեկտեմբեր 2021թ.	9	1,493	1,502
31 դեկտեմբեր 2022թ.	3,760	2	3,762

8. Պաշարներ

<i>‘000 դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2022թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2021թ.</i>
Գրքեր	10,227	11,748
Նյութեր	13,066	3,883
Այլ պաշարներ	250	400
	23,543	16,031

2022թ. որպես ծախս ճանաչված պաշարների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 7,182 հազար դրամ (2021թ.-ին՝ 13,504 հազար դրամ):

9. Դրամական միջոցներ դրանց համարժեքներ

<i>‘000 դրամ</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2022թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2021թ.</i>
Դրամարկդ	99	99
Բանկային հաշիվներ	553,811	575,266
	553,910	575,365

10. Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ

‘000 դրամ

	<i>Մնացորդ 31.12.2022թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2021թ.</i>
Տարեսկզբի մնացորդ	791,437	625,246
Ավելացումներ	3,198	423,523
Վերադասակարգում եկամուտներին վերաբերող շնորհներից (տես՝ ծանոթ 11)	132,813	11,337
Ճանաչված եկամուտ (տես՝ ծանոթ. 16)	(216,333)	(268,669)
Տարեվերջի մնացորդ, որից՝	711,115	791,437
Ընթացիկ մաս	229,947	200,418

11. Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ

‘000 դրամ

	<i>Մնացորդ 31.12.2022թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2021թ.</i>
Տարեսկզբի մնացորդ	42,075	61,303
Ավելացումներ	1,213,370	650,333
Փոխանցում ակտիվներին վերաբերող շնորհներին (տես՝ ծանոթ. 11)	(132,813)	(11,337)
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը շնորհների վրա	(3,991)	(215)
Ճանաչված եկամուտ (տես՝ ծանոթ. 15)	(990,564)	(554,490)
Դրամաշնորհների մասով ԱԱՀ	(81,290)	(102,675)
Շնորհի վերադարձ	(111)	(844)
Տարեվերջի մնացորդ	46,676	42,075

Ավելագումներ

‘000 դրամ

	2022թ.	2021թ.
ԱՄՆ ՄԶԳ «Հայաստանում աշխատուժի զարգացման ծրագիր- AWDA» դրամաշնորհային ծրագրով ստացված միջոցներ	717,277	35,476
Առևտրի խթանման և որակի ենթակառուցվածքի վարկային ծրագիր	473,360	517,457
ԲՏԱ նախարարություն, ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսավորում	14,000	11,000
Մոնֆակոնեի քաղաքապետարանի «Հայաստանի համագործակցություն» նախագծի ծրագրի միջոցներ	10,733	-
Ֆիլիպ Մորրիս Արմենիա ՍՊԸ դրամաշնորհային ծրագրով ստացված միջոցներ	-	86,400
	1,213,370	650,333

Մնացորդային արժեք

‘000 դրամ

	<i>Մնացորդ 31.12.2022թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2021թ.</i>
Առևտրի խթանման և որակի ենթակառուցվածքի վարկային ծրագիր	23,996	31,768
Հայ-հնդկական միջազգային պայմանագրով ստացված միջոցներ	10,227	11,748
ԱՄՆ ՄՉԳ «Հայաստանում աշխատուժի զարգացման ծրագիր- AWDA» դրամաշնորհային ծրագրով ստացված միջոցներ	8,181	(2,984)
Մոնֆակոնեի քաղաքապետարանի «Հայաստանի համագործակցություն» նախագծի ծրագրի միջոցներ	2,030	-
Համաշխարհային բանկի «Էլեկտրոնային հասարակության և մրցունակության համար նորարարություն» վարկային ծրագրով ստացված միջոցներ	1,029	1,029
ԲՏԱ նախարարություն, ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսավորում	950	-
ՀՀ Տրանսպորտի, կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների նախարարությունից ստացված միջոցներ (Գյումրու և Վանաձորի ՏԿ ծրագիր)	263	260
Ֆիլիպ Մորրիս Արմենիա ՍՊԸ դրամաշնորհային ծրագրով ստացված միջոցներ	-	250
Միջազգային համագործակցության գերմանական ընկերակցություն (GIZ)	-	4
	46,676	42,075

12. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

‘000 դրամ

	<i>Մնացորդ 31.12.2022թ.</i>	<i>Մնացորդ 31.12.2021թ.</i>
Նյութերի ձեռքբերումից կրեդիտորական պարտքեր	59,687	63,862
Ծառայությունների ձեռքբերումից կրեդիտորական պարտքեր	335,640	326,409
Այլ	820	13,682
	396,147	403,953

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերը տոկոսակիր չեն և, որպես կանոն, մարվում են 30 օրվա ընթացքում:

13. Այլ ընթացիկ հարկային պարտավորություններ

‘000 դրամ

	<i>Մնացորդ 31.12.2022թ.</i>		<i>Մնացորդ 31.12.2021թ.</i>	
	<i>կանխավճար</i>	<i>պարտավորություն</i>	<i>կանխավճար</i>	<i>պարտավորություն</i>
Շահութահարկ	1,091	119	333	-
ԱԱՀ	-	89,432	-	64,858
Եկամտային հարկ	4,708	5,260	-	5,322
Պարտադիր սոց. ապահով.	349	293	171	-
Գույքահարկ	5	-	5	-
Այլ վճարներ	31	46	24	-
	6,184	95,150	533	70,180

14. Ծնորհներից եկամուտ

‘000 դրամ

	2022թ.	2021թ.
ԱՄՆ ՄԶԳ «Հայաստանում աշխատուժի զարգացման ծրագիր- AWDA» դրամաշնորհային ծրագրով ստացված միջոցներ	592,560	36,912
Առևտրի խթանման և որակի ենթակառուցվածքի վարկային ծրագիր	582,167	590,135
ԲՏԱ նախարարություն, ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսավորում	9,961	9,881
Մոնֆակոնեի քաղաքապետարանի «Հայաստանի համագործակցություն» նախագծի ծրագրի միջոցներ	7,098	-
ԱՄՆ ՄԶԳ «Նորարարական լուծումների և տեխնոլոգիաների կենտրոնի հիմնում» դրամաշնորհային ծրագրով ստացված միջոցներ	4,437	8,551
Ֆիլիպ Մորրիս Արմենիա ՍՊԸ դրամաշնորհային ծրագրով ստացված միջոցներ	3,104	78,382
Հայ-հնդկական միջազգային պայմանագրով ստացված միջոցներ	1,520	9,978
ՀՀ Տրանսպորտի, կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների նախարարությունից ստացված միջոցներ	3	325
Համաշխարհային բանկի «Էլեկտրոնային հասարակության և մրցունակության համար նորարարություն» վարկային ծրագրով ստացված միջոցներ	-	59,657
Միացյալ Ազգերի Զարգացման Ծրագրի կողմից ստացված միջոցներ	-	14,616
Միջազգային համագործակցության գերմանական ընկերակցություն (GIZ)	-	185
Այլ	-	3
	1,200,850	808,625

15. Ծառայությունների մատուցումից հասույթ

‘000 դրամ

	2022թ.	2021թ.
Խորհրդատվական և տեղեկատվական ծառայություններից հասույթ (Ֆիլիպ Մորիս Արմենիայի գծով)	579,544	492,210
Խորհրդատվական այլ ծառայությունների մատուցումից հասույթ	143,787	135,320
Գործառնական վարձակալություն	87,384	76,845
Դասընթացներից հասույթ	18,918	31,233
Այլ	6,480	1,774
	836,113	737,382

16. Ծրագրերի գծով ծախսեր

‘000 դրամ

	2022թ.	2021թ.
Հատուցում աշխատակիցներին, ներառյալ ԲԻՊ շրջանակներում աշխատողներին	550,335	368,293
Ենթադրամաշնորհներ	317,007	25,362
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	216,263	254,602
Ստացված ապրանքներ և ծառայություններ	112,871	112,191
Նյութական ծախսեր	3,874	1,779
Մրցանակներ, կրթաթոշակներ	500	46,213
Այլ	-	185
	1,200,850	808,625

17. Մատուցված ծառայությունների ինքնարժեք

‘000 դրամ

	2022թ.	2021թ.
Ֆիլիպ Մորիս Արմենիայի պայմանագրի գծով ծախսեր (տես՝ Ծանոթ. 19.1)	494,975	391,782
Հատուցում աշխատակիցներին, ներառյալ ԲԻՊ շրջանակներում աշխատողներին	136,400	117,151
Կոմունալ ծառայություններ	73,845	57,450
Դասընթացների իրականացում	30,141	8,401
Այլ	2,368	16,404
	737,729	591,188

Ֆիլիպ Մորիս Արմենիայի պայմանագրի գծով ծախսեր

‘000 դրամ

	2022թ.	2021թ.
Հատուցում աշխատակիցներին, ներառյալ ԲԻՊ շրջանակներում աշխատողներին	184,581	125,849
Փակույտետային հետազոտության ծառայություններ	95,513	114,981
Ինկուբացիոն հետազոտություն	61,600	-
Trakti LTD ծրագրի ծառայության ծախսեր	44,943	-
Միջոցառումներ և այլ ծախսեր	40,572	28,780
Տպագրական ծառայություններ	5,665	2,910
Թարգմանչական ծառայություններ	1,770	1,996
Կենսաքիմիկայի, ծրագրավորման, և սենսորային ճարտարագիտության նախնական ինկուբացիոն ծրագրի նախագծում և մեկնարկ՝ ծրագրի ինկուբացիային առնչվող ծառայություններ	-	24,966
Հեռուստատեսային հաղորդման և տեսաֆիլմի պատրաստում	-	89,847
Այլ	60,331	2,453
	494,975	391,782

18. Վարչական ծախսեր

‘000 դրամ

	2022թ.	2021թ.
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	56,365	28,297
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	11,582	34,639
Հատուցում աշխատակիցներին, ներառյալ ԲԻՊ շրջանակներում աշխատողներին	8,258	10,194
Աուդիտի և խորհրդատվության ծախսեր	5,514	3,651
Չփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր	5,220	2,364
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	1,487	1,346
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	1,241	7,170
Նորոգման և սպասարկման ծախսեր	-	200
Այլ	9,446	14,880
	99,113	102,741

19. Ֆինանսական եկամուտներ և ֆինանսական ծախսեր

Ֆինանսական եկամուտը բանկային հաշիվներում առկա գումարի նկատմամբ հաշվարկված տոկոսներն են:

20. Շահութահարկի գծով ծախս

Ընթացիկ և հետաձգված շահութահարկի գծով ծախսը և փոխհատուցումը ներկայացված են ստորև.

‘000 դրամ

	2022թ.	2021թ.
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված		
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	2,582	11,836
Հետաձգված հարկի գծով փոխհատուցում (տես՝ Ծանոթ. 6)	(1,052)	(655)
	1,530	11,181

Տարվա փաստացի հարկային ծախսերի և ՀՀ-ում շահութահարկի սահմանված դրույքի միջև տարբերության պատճառները ներկայացված են ստորև.

‘000 դրամ

	2022թ.	2021թ.
Տարվա գուտ արդյունք	(17,155)	34,019
Շահութահարկի գծով ծախս	1,530	11,181
(Վնաս)/շահույթ նախքան հարկումը	(15,625)	45,199
Շահութահարկ՝ հաշվարկված 18% դրույքաչափով	(2,812)	(8,136)
Հարկային նպատակով չհարկվող եկամուտներ /չնվազեցվող ծախսեր	4,342	19,317
Ընդամենը հարկային ծախս	1,530	11,181
Հարկի գործող միջին դրույքը	(9.8%)	24.7%

Ճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

<i>‘000 դրամ</i>	Ծանոթ.	(+) Հարկվող ժամանակավոր տարբերություն	
		(-) Նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություն	
		2022թ.	2021թ.
Հիմնական միջոցներ	4	1,035	1,490
Աշխատավարձի և այլ կարճ.հատուցումների գծով պարտավորություն	14	22,807	16,510
Ընդամենը		22,843	18,000
Հարկի դրույքը		18%	18%
Հետաձգված հարկային ակտիվ		4,292	3,240

«Հիմնական միջոցներ» հոդվածում հարկվող ժամանակավոր տարբերությունը առաջացել է հիմնական միջոցի միավորի՝ վերագնահատված արժեքով ներկայացումից և ֆինանսական ու հարկային հաշվառման նպատակներով տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետների կիրառումից:

«Աշխատավարձի և այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտավորություն» հոդվածում ժամանակավոր տարբերությունը առաջացել է աշխատակիցների կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով:

Չկան որևէ նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություններ, չօգտագործված հարկային վնասներ և չօգտագործված հարկային զեղչեր, որոնց համար ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չի նախատեսվել որևէ հետաձգված հարկային ակտիվ:

21. Իրական արժեք. ֆինանսական ռիսկերի կառավարման նպատակներն ու քաղաքականությունը

Իրական արժեք

Հիմնական ֆինանսական ակտիվներն են առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերը, տրված փոխառությունները, դրամական միջոցները, իսկ ֆինանսական պարտավորությունները՝ վարձակալության գծով պարտավորությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով և դրանց գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են հաշվեկշռային արժեքներին:

Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման հիմունքներ

Հիմնադրամը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության և շուկայական ռիսկերի: Հիմնադրամի ղեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի կազմակերպման համար և վերահսկում է այդ ռիսկերի կառավարման գործընթացը:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել և վերլուծել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Հիմնադրամը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Հիմնադրամը չի հեջավորում իր ենթարկվածությունը այդ ռիսկերին:

Պարտքային ռիսկ

Այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի մի կողմը իր պարտականությունների չկատարմամբ մյուս կողմի համար կառաջացնի ֆինանսական կորուստ: Հիմնադրամը ենթարկվում է պարտքային ռիսկին՝ կապված գործառնական գործունեության (հիմնականում առևտրային դեբիտորական պարտքեր) և ներդրումային գործունեության (տրված փոխառություններ) հետ:

Վաճառքների գծով պարտքային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է հաշվապահության կողմից: Դեբիտորական պարտքերի գծով իրականացվում է կանոնավոր մոնիտորինգ: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրականացվում է բոլոր գնորդների համար արժեզրկման (անհավաքագրելիության) ստուգում՝ անհատական հիմունքով: Պարտքերի համար ապահովություն (գրավ) չի պահանջվում:

Առևտրական դեբիտորական պարտքերի գծով պարտքային ռիսկին իր ենթարկվածությունը սահմանափակելու համար Հիմնադրամը վճարման առավելագույն ժամկետ է սահմանել 30 օր: Դեբիտորներից ոչ մեկը չունի արտաքին պարտքային վարկանիշ: Դեբիտորների մեծամասնությունը համագործակցում է Հիմնադրամի հետ շատ երկար ժամանակ:

Պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքն է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի ռիսկի համակենտրոնացումը գնահատվում է ցածր:

Երացվելիության ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ Հիմնադրամը դժվարություններ կունենա իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Հիմնադրամը իրականացնում է դրամական միջոցների դեֆիցիտի ռիսկի նկատմամբ վերահսկողություն՝ օգտագործելով շարունակական իրացվելիությունը պլանավորելու գործիքը: Հիմնադրամի նպատակն է պահպանել ֆինանսավորման շարունակականության և ճկունության միջև հավասարակշռությունը՝ բանկային օվերդրաֆտների, վարկերի և ապառիկով պաշարների գնման պայմանագրերի օգտագործման միջոցով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները հավասար են չգեղջված պայմանագրային վճարումներին, բացառությամբ ստացված անտոկոս փոխառությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների մարման վերաբերյալ ամփոփ տեղեկատվություն՝ հիմնված չգեղջված պայմանագրային վճարումների վրա, ինչպես նաև հաշվեկշռային արժեքները:

‘000 դրամ

31.12.2022թ.	Պայմանագրային վճարումներ				Հաշվեկշռային արժեք
	Ցպահանջ	մինչև 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ընդամենը	
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	396,147	-	396,147	396,147
Այլ պարտավորություններ	22,807	-	-	22,807	22,807

‘000 դրամ

31.12.2021թ.	Պայմանագրային վճարումներ				Հաշվեկշռային արժեք
	Ցպահանջ	մինչև 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ընդամենը	
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	403,953	-	403,953	403,953
Այլ պարտավորություններ	16,511	-	-	16,511	16,511

Շուկայական ռիսկ

Այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է երեք տեսակի ռիսկ՝ արժույթային ռիսկ, տոկոսադրույքային ռիսկ և այլ գնային ռիսկ: Շուկայական ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, գնումների գծով կրեդիտորական պարտքերը, ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը, վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերը, դրամական միջոցները:

Արժույթային ռիսկ

Այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության ռիսկին ենթարկվում է արտարժույթով վարկերը, գնումների գծով կրեդիտորական պարտքերը: Արժույթները, որոնք հիմնականում առաջացնում են նման ռիսկ, հետևյալն են՝ ԱՄՆ դոլար, Եվրո, ՌՌ:

Հիմնադրամը հաշվետու տարում չունի արտարժույթով գնանշված ֆինանսական գործիքներ:

Հոդված	USD		EUR	
	2022թ.	2021թ.	2022թ.	2021թ.
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>				
Դրամական միջոցներ և դրանք համարժեքներ	50,393	102,898	34	15,760
Զուտ հաշվեկշիռ	50,393	102,898	34	15,760

Որպես սփոթ փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է արժույթային շուկայում ձևավորված արտարժույթների միջին փոխարժեքը՝

ՀՀ դրամ	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
1 ԱՄՆ դոլար	393.57	480.14
1 Եվրո	420.06	542.61

Հիմնադրամի քաղաքականության համաձայն՝ տարեվերջին արտարժույթով ֆինանսական պարտավորությունների և ակտիվների տարբերության զուտ մնացորդը չպետք է գերազանցի տարվա հասույթի 20%-ը:

Աղյուսակում ներկայացված է ԱՄՆ դոլարի, Եվրոյի փոխարժեքի հնարավոր փոփոխության նկատմամբ զգայունությունը՝ այլ փոփոխականների հաստատուն լինելու դեպքում: Հիմնադրամի նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը պայմանավորված է դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքների փոփոխություններով: Այլ արժույթների փոփոխությունների նկատմամբ Հիմնադրամի ենթարկվածությունը էական չէ:

	Արտարժույթ	Փոխարժեքի փոփոխություն	Նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը (*000 դրամ)
2022թ.	ԱՄՆ դոլար	+5%/-5%	992/(992)
2021թ.	ԱՄՆ դոլար	+5%/-5%	2,470/(2,470)
2022թ.	Եվրո	+5%/-5%	1/(1)
2021թ.	Եվրո	+5%/-5%	428/(428)

Տոկոսադրույթային ռիսկ

Այն իսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն՝ շուկայական տոկոսադրույթների փոփոխությունների հետևանքով: Տոկոսադրույթի փոփոխությունները գլխավորապես ազդում են վարկերի վրա՝ փոփոխելով նրանց իրական արժեքը: Ստացված վարկերը ֆիքսված տոկոսադրույթով են: Դեկավարությունը չունի ձևակերպված քաղաքականություն ֆիքսված կամ փոփոխական տոկոսադրույթների նկատմամբ Հիմնադրամի ենթարկվածությունը: Նոր տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորությունների ներգրավման դեպքում դեկավարությունը հիմնվում է իր դատողությունների վրա, որոշելու, թե որ տիպի տոկոսադրույթը ավելի բարենպաստ կլինի Հիմնադրամի համար մինչև ակնկալվող մարման ժամկետի ընթացքում:

Հիմնադրամը ունի ֆիքսված տոկոսադրույթով տոկոսակիր ֆինանսական գործիքների հետևյալ կառուցվածքը.

	Հաշվեկշռային արժեք	
	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
‘000 դրամ		
Ֆինանսական ակտիվներ		
<i>Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ</i>	553,910	575,365
Ֆինանսական պարտավորություններ	-	-
Չուտ հաշվեկշիռ	553,910	575,365

Այլ գնային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխությունների (բացի տոկոսադրույքային ռիսկից և արժույթային ռիսկից առաջացողներից) արդյունքում, անկախ այն բանից, թե այդ փոփոխությունները պայմանավորված են առանձին ֆինանսական գործիքին կամ դրա թողարկողին հատուկ գործոններով, թե շուկայում շրջանառվող բոլոր նմանատիպ ֆինանսական գործիքների վրա ազդող գործոններով:

Այլ գնային ռիսկերի ազդեցությունը էական չէ:

22. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Վերահսկողություն

Հիմնադրամի վերջնական վերահսկող կողմ է հանդիսանում հոգաբարձուների խորհուրդը, որը նախագահում է պարոն Հ. Մուսայեյան (Մինոփսիս Արմենիա ՓԲԸ տնօրեն):

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին հատուցումներ

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին կարճաժամկետ հատուցումները (աշխատավարձ) 2022թ. կազմել է 80,682 հազար դրամ (2021թ.՝ 45,906 հազար դրամ): Առանցքային կառավարչական անձնակազմին այլ հատուցումներ չեն եղել:

23. Պայմանականություններ

Բիզնես միջավայր

Հայաստանի Հանրապետությունը գտնվում է քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունների փուլում: Չկան բիզնեսի և վերահսկողական այնպիսի զարգացած ենթակառուցվածքներ, ինչպիսիք կան ավելի հասուն շուկայական տնտեսություններում: Ավելին, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել ֆինանսական շուկաների գործունեությունը և վերջիններս ոչ միշտ են ճիշտ արտացոլում ֆինանսական գործիքների արժեքը: Հետագա տնտեսական աճի հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է և տարածաշրջանային անկայունությունը: Աղքատության մակարդակը շարունակում է բարձր մնալ, ինչն ազդում է համընդհանուր գնողունակության և պահանջարկի վրա:

Ֆինանսական ահշվետվությունները արտացոլում են Հիմնադրամի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա բիզնես միջավայրի ազդեցության դեկավարության գնահատումը: Բիզնես միջավայրի ապագա փոփոխությունները կարող են տարբերվել Ղեկավարության գնահատումներից:

Ապահովագրություն

ՀՀ-ում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում: Ներմուծվում են զարգացած երկրներում վաղուց կիրառելի ապահովագրական գործիքներ:

Հաշվետու տարվա վերջի դրությամբ Հիմնադրամը իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊԳԱ):

Քանի դեռ չի իրականացված ակտիվների ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Հիմնադրամի ֆինանսական վիճակի և ֆինանսական արդյունքների վրա:

Դատական հայցեր

2022թ. դեկտեմբերի 31-ի և սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վավերացման ամսաթվի դրությամբ Հիմնադրամի դեմ հարուցված դատական հայցեր չկան:

Հարկերի հաշվառման անորոշություններ և պայմանականություններ

ՀՀ հարկային համակարգը, հարկային հարաբերությունները կարգավորվում է հիմնականում ՀՀ հարկային օրենսգրքով: Օրենսդրությունում փոփոխությունները, պաշտոնական պարզաբանումները կամ իրազեկումները, դատական մարմինների որոշումները, օրենսդրության տարընթերցումները, տարաբնույթ մեկնաբանությունները առաջացնում են հարկային պարտավորությունների գնահատման անորոշություններ: Ներկայացված և վճարված հարկային պարտավորությունների ճշտությունը ենթակա է ստուգման հարկային մարմինների կողմից, որոնք խախտումների համար իրավասու են առաջադրել տույժեր, տուգանքներ: Հարկային պարտավորությունները չեն կարող փոփոխվել, եթե դրանք վերաբերում են երեք տարուց ավել վաղեմությանը:

Դեկավարությունը որոշում է, թե արդյոք հարկավոր է դիտարկել յուրաքանչյուր հարկային անորոշությունն առանձին կամ մեկ և ավելի հարկային անորոշությունների հետ միասին՝ կախված նրանից, թե որ մոտեցումն է թույլ տալիս լավագույնս կանխատեսել անորոշության լուծումը: Դեկավարությունը ենթադրում է, որ հարկային մարմինը կստուգի այն գումարները, որոնք նա իրավունք ունի ստուգելու և այդ ստուգումները կատարելիս՝ կունենա համապատասխան տեղեկություններին վերաբերող ամբողջական տեղեկատվություն:

Դեկավարությունը գտնում է, որ ճիշտ է ճանաչել հարկային պարտավորությունները: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինը կարող է ունենալ Հիմնադրամի կողմից հաշվարկված և ներկայացված հարկային պարտավորությունների վերաբերյալ այլ մեկնաբանություններ, որոնք կարող են ի հայտ գալ ստուգումների, ուսումնասիրությունների ընթացքում:

24. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ճշգրտող դեպքեր կամ էական չճշգրտող դեպքեր տեղի չեն ունեցել հաշվետու ամսաթվից (31.12.2022թ) հետո մինչև վավերացման ամսաթիվը (28.06.2023թ.) ընկած ժամակահատվածում: